

THÔNG TIN CÂY XU ỔI TRÊN SUỐI HOA LAN

-----o0o-----

I- THÔNG TIN CHUNG:

- 1- Tên khác: Su ối, Xu to, Xương cá to
- 2- Tên khoa học: *Xylocarpus granatum* J. König
- 3- Họ Xoan: Meliaceae

II- THÔNG TIN CHI TIẾT:

- 1- Hình thái:
- Cây gỗ lớn, cao 15-20m, ĐK đến 1m. Vỏ thân màu vàng xám, tróc ra từng mảng, trông giống vỏ ổi. Phần gốc cây lớn thường có các bạnh vè tỏa rộng.
  - Lá kép lông chim 1 lần chẵn, mọc cách; gồm 2-3 cặp lá chét hình xoan hoặc thuôn, đầu tròn, phiến dày và dai.
  - Hoa tự dạng chùy, hoa nhỏ 5mm, mẫu 4; cánh hoa màu trắng đến hồng nhạt, thơm dịu. Quả nang hóa gỗ, 4 mảnh, hình cầu to 10-20cm, màu nâu vàng láng.
  - Mùa hoa quả: Hoa tháng 10-11, quả tháng 5-7.

2- Sinh thái:

Thường mọc trên đất bồi phù sa ven các cửa sông, hay phù sa cát. Thích hợp vùng đất cao, thủy triều trung bình, có độ mặn thấp hoặc nước lợ.

Tái sinh chủ yếu bằng hạt. Sinh trưởng chậm, thường mọc phân tán, đôi khi hình thành từng quần thể nhỏ.

- 3- Phân bố:
- Thế giới: Ấn Độ, Xri Lanca, Mozambique, Nam Phi, Đông Nam Á, Úc, ...
  - Việt Nam: từ Quảng Ninh, Hải Phòng, Nam Trung bộ, Kiên Giang đến Cà Mau.
  - Khánh Hòa: Hiếm gặp loài cây này, tìm thấy ở đầm Môn, đầm Nha Phu.

4- Tình trạng bảo tồn:

Cần được bảo vệ và nhân giống phát triển.

5- Công dụng:

- Gỗ màu hồng hay nâu xám, nặng, bền, chất lượng cao, ít bị mối mọt. Dùng đóng thuyền, cột nhà, đồ nội thất, chạm khắc, trụ mỏ.
- Vỏ mỏng, bên trong đỏ tươi, hàm lượng tanin cao, dùng để nhuộm lưới và thuộc da. Hạt có vị đắng, chứa nhiều dầu.
- Theo YHCT: Vỏ cây được dùng trị ỉa, tiêu chảy, rối loạn đường ruột, phong thấp và hạ nhiệt. Tro hạt trộn với lưu huỳnh và dầu dừa làm thuốc bôi trị ghẻ.

Thực hiện

HỘI BẢO VỆ THIÊN NHIÊN & MÔI TRƯỜNG KHÁNH HÒA

Tham khảo:

<https://www.iucnredlist.org/species/178845/7624881>

HÌNH ẢNH CÂY BÁT NHA TRÊN SUỐI HOA LAN

Hình 1: Xu ổi (*Xylocarpus granatum*) – Thân và rễ bạnh

Hình 2: Xu ổi – Hoa

Hình 3: Xu ổi – Quả

Hình 4: Xu ổi – Quả nang & Hạt